

III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 633.63:631.5

ВПЛИВ ДОБРІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРОСАНИХ КУЛЬТУР НА ЧОРНОЗЕМАХ ТІПОВИХ МАЛОГУМУСПИХ

Любарський І.І., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Ігнатенко М.О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Юник А.В., канд. с.-г. наук, доцент
 Національний університет біоресурсів і природокористування України

В Україні буряки цукрові та кукурудза залишаються важливими культурами, які є сировиною для виробництва життєво необхідних продуктів та кормів. Це стратегічні культури, які визначають продовольчу безпеку країни. Біологічні особливості культур відзначаються великим резервом підвищення їх продуктивності. Найбільш істотним засобом регулювання фізіологічних процесів під час формування врожаю є оптимізація мінерального живлення рослин. Завдяки їй можна отримати максимально можливий урожай товарної продукції в певних кліматичних умовах. Направленість фізіолого-біологічних процесів, які відбуваються в рослинах під час онтогенезу, визначається спадковими властивостями організму, а інтенсивність їх виявлення значною мірою залежить від умов живлення вмісту і співвідношення поживних речовин у ґрунті.

За даними ФАО, Західна Європа і США третину врожаю одержують за рахунок мінеральних добрив. Рівень застосування добрив у розвинутих країнах світу залишається високим. У Нідерландах, Єгипті та Великобританії норми внесення азоту коливаються в межах 200-500 кг/га. В загальній сумі факторів, які визначають приріст урожайності буряків цукрових, за оптимальних умов близько 50 % припадає на добрива. Проте внесення високих норм добрив не завжди забезпечує заплановане збільшення урожайності й знижує якість.

При встановленні норм добрив велику увагу надають співвідношенню в них елементів живлення. Деякі дослідники вважають, що за високих норм добрив продуктивність рослин не залежить від співвідношення N:P:K. В той же час є достатньо даних, які вказують на залежність урожайності і його якості від цього фактору. Для підвищення ефективності основних елементів живлення необхідно застосовувати їх під буряки цукрові диференційовано, з урахуванням строків збирання: у вересні співвідношення елементів живлення має бути 1:2:2, а в жовтні – 1:1:1. У виробничих умовах рекомендується витримувати такі співвідношення N:P:K, в яких на одиницю азоту припадало б приблизно 1,3–1,5

одиниці калію і 1,0-1,2 одиниці фосфору.

Систематичне застосування лише мінеральних добрив викликає підкислення ґрунту і навіть зменшує вміст в ньому гумусу, погіршує агрофізичні властивості ґрунту. Вони в силу своєї односторонньої дії на ґрунт і рослини не можуть повністю замінити органічні добрива. Тому без внесення органічних добрив неможливо підняти продуктивність не тільки буряків цукрових, а й інших культур в сівозміні.